

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Vasilișin Nicolae,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vasilișin Nicolae împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Inspectoratul General al Poliției privind contestarea actelor administrative defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 29 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 3ra-335/24
PIGD 2-22135013-01-3ra-11042024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – jud. I. Barbacaru
Curtea de Apel Chișinău – jud. V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca

19 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Vasilișin Nicolae,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 14 septembrie 2022, reclamantul, Vasilișin Nicolae, s-a adresat în instanță cu o acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale (CNAS), terț Inspectoratul General al Poliției solicitând anularea deciziilor administrative defavorabile și obligarea emiterii unui act administrativ individual favorabil.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la data de 7 iulie 2022, a depus la CNAS o cerere pentru stabilirea pensiei, după acumularea vechimii în muncă necesare pentru obținerea acestui drept, reieșind din nivelul venitului realizat în ultimul an de serviciu. Cererea sa a avut la bază prevederile Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 privind asigurarea cu pensii a militarilor, precum și ale Legii nr. 288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, anexând documentele necesare și primind dovada recepționării cererii cu nr. 91/2022/3820.

3. Reclamantul a menționat că, la 23 august 2022, CNAS i-a comunicat decizia de refuz în recalcularea pensiei, invocând că el beneficia deja de pensie pentru vechime în muncă stabilită la 1 octombrie 2010 și că Legea nr. 1544/1993 nu prevedea recalcularea pensiei după o eventuală angajare în serviciul militar. Considerând decizia cu nr. 91/2022/32306 din 29 iulie 2022 ca fiind nejustificată, reclamantul a contestat-o printr-o cerere prealabilă în care a solicitat recalcularea pensiei conform venitului realizat în ultimul an de serviciu și în baza ordinului Inspectoratului General al Poliției nr. 31 c/ef.

4. Reclamantul a subliniat că activase în funcții publice cu statut special în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, fără întreruperi, în perioada 26 august 1991 - 01 octombrie 2010, și ulterior între 17 iunie 2015 - 25 mai 2022. A arătat că pentru anumite perioade de activitate beneficia de calcul cu înlesniri, conform cărora o lună de muncă echivala cu o lună și jumătate pentru stabilirea pensiei.

5. De asemenea, reclamantul a invocat că ordinul Inspectoratului General al Poliției din 25 mai 2022, privind încetarea raportului său de serviciu, fusese emis fără solicitarea sa, aplicându-se prevederile art. 38 din Legea nr. 288/2016, deși el nu atinsese limita de vârstă prevăzută de lege pentru funcțiile publice cu statut

special. În opinia sa, acest fapt, coroborat cu contribuțiile sale continue la sistemul public de pensii între 2015 și 2022, justifică recalcularea pensiei sale.

6. Reclamantul a susținut că decizia CNAS cu nr. 91/2022/32306 și răspunsul din 1 septembrie 2022 cu nr. V-1770/22 erau nejustificate și ilegale. A menționat că decizia CNAS fusese șablonată, prezentând greșeli tehnice, și că aceasta reflecta o practică sistematică a CNAS de a respinge cererile similare de recalculare a pensiilor în cazul persoanelor vizate de Legea nr. 1544-XII.

7. Reclamantul a considerat că decizia CNAS este discriminatorie, încălcându-i dreptul la muncă și la un viitor asigurat. A solicitat anularea deciziilor CNAS cu nr. 91/2022/32306 și nr. V-1770/22, precum și obligarea CNAS de a recalcula și achita pensia sa începând cu data de 7 iulie 2022, reieșind din nivelul venitului realizat în ultimul an de serviciu.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 februarie 2023, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Vasilișin Nicolae împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actelor administrative și compensarea cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Vasilișin Nicolae a depus, la data de 24 februarie 2023 apel motivat. Prin acesta, a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia din 29 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Vasilișin Nicolae împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 februarie 2023.

11. În motivarea soluției sale, instanța de apel a reținut că legislatorul stipulase expres momentul apariției dreptului la pensie pentru militari și pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. În acest sens, instanța a constatat că Vasilișin Nicolae beneficia, începând cu 1 octombrie 2010, de dreptul la pensie pentru vechime în muncă, calculată și stabilită conform Legii nr. 1544/1993.

12. Instanța de apel a subliniat că, deși Vasilișin Nicolae fusese încadrat din nou în serviciu prin contract, această circumstanță nu putea constitui un temei pentru stabilirea sau recalcularea unei noi pensii pentru vechime în muncă. Instanța a

concluzionat că dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o singură dată, respectiv după eliberarea din serviciu, iar recalcularea putea fi realizată doar în condițiile prevăzute de lege.

13. Totodată, instanța de apel a reiterat că pensiile stabilite în baza Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 puteau fi recalculat doar în temeiul art. 61 din aceeași lege. Normele invocate de Vasilișin Nicolae în cererea de chemare în judecată și în apel, pentru susținerea pretențiilor de stabilire repetată a mărimii pensiei pentru vechimea în muncă, nu erau aplicabile în cazul său, deoarece se refereau la condițiile de stabilire a pensiei la eliberarea inițială din serviciu.

14. Instanța a arătat că, având în vedere faptul că dreptul la pensie făcea parte din categoria drepturilor sociale, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului asimilase dreptul la prestații sociale unui drept de proprietate (conform art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție), se impunea analizarea temeiurilor de recalculare a pensiei prin prisma prevederilor art. 61 alin. (1) și (2) din Legea nr. 1544/1993. Aceasta prevedea că recalcularea pensiilor stabilite anterior putea fi efectuată în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul prezenta ulterior acte suplimentare care justificau majorarea pensiei, recalcularea se putea efectua pentru perioada precedentă, dar nu mai mult de 12 luni de la data depunerii actelor și nu mai devreme de data punerii în aplicare a legii.

15. Instanța a concluzionat că Vasilișin Nicolae nu se încadra sub incidența articolelor 13 și 14 din Legea nr. 1544/1993, invocate ca temei pentru recalcularea pensiei. De asemenea, nici art. 61 din aceeași lege nu prevedea stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechimea în muncă după reangajare. Instanța a subliniat că din sensul Legii nr. 1544/1993 nu rezulta că militarii și persoanele din corpul de comandă aveau dreptul la stabilirea repetată a pensiei în cazul în care acumulas o nouă vechime în muncă, întrucât acest lucru ar fi permis, teoretic, nenumărate recalculări ale pensiei.

16. Instanța de apel a concluzionat că Vasilișin Nicolae putea pretinde la stabilirea unei noi mărimi a pensiei doar dacă ar fi avut dreptul la o pensie diferită. În cazul de față, o astfel de situație nu se constatase, deoarece reclamantul pretinsese în mod repetat recalcularea aceleiași categorii de pensie, de care beneficia din 1 octombrie 2010.

17. Instanța a mai argumentat că și Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii excludea posibilitatea stabilirii din nou a aceleiași categorii de pensie. În consecință, decizia CNAS cu nr. 91/2022/32306 din 29 iulie 2022, prin care fusese respinsă cererea de recalculare a pensiei, era legală, iar temeiuri pentru anularea acesteia nu existau. Instanța a subliniat că obligarea CNAS de a reexamina și stabili din nou mărimea pensiei ar fi încălcat prevederile

legale, conform cărora recalcularea pensiilor se efectua în temeiul documentelor existente la momentul recalculării.

18. În același context, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate criticile reclamantului conform cărora instanța de fond ar fi examinat superficial litigiul. Instanța a considerat că prima instanță exercitase un rol activ, analizase toate circumstanțele cauzei și asigurase părților condiții echitabile pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, respectând astfel dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La 9 aprilie 2024, Vasilișin Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei din 29 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

ARGUMENTELE RECURSULUI

20. În motivarea recursului Vasilișin Nicolae a reiterat, circumstanțele de fapt și de drept deja expuse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel.

21. Recurentul, Nicolae Vasilișin, a susținut că decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2023 și hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 februarie 2023 au fost arbitrare și s-au bazat pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor.

22. Prima instanță și instanța de apel au emis, în mod arbitrar, hotărârea și decizia de respingere a acțiunii în contencios administrativ depuse de către Nicolae Vasilișin împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care acesta solicitase anularea deciziei CNAS nr. 91/2022/32306 din 29 iulie 2022 și a actului administrativ individual CNAS nr. V-1770/22 din 1 septembrie 2022. Recurentul a susținut că instanțele nu au examinat imparțial și complet materialele dosarului administrativ (excepție fiind judecătorul Ecaterina Palanciuc de la Curtea de Apel Chișinău). Totodată, actele transmise la CNAS de către recurent și intervenientul/persoana terță (Inspectoratul General al Poliției) pentru perioada de activitate 17 iunie 2015 – 25 mai 2022 nu au fost analizate corespunzător. Instanțele nu au constatat și elucidat dovezile suplimentare privind vechimea în muncă și venitul salarial care ar fi acordat dreptul la majorarea pensiei.

23. Circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, iar CNAS nu prezentase probe care să demonstreze că recurentul nu avea dreptul la majorarea pensiei în baza vechimii de muncă obținute suplimentar. Recurentul a subliniat că instanțele s-au bazat pe o apreciere nerezonabilă a probelor și nu i-au adus la cunoștință probele pe care le-au

considerat constatate. Deciziile s-au bazat doar pe copii ale unor acte extrase din dosarul de pensionare al recurentului din 2010, transmise de CNAS, care ar fi indus în eroare instanțele.

24. Instanțele de fond și de apel nu au luat în considerare faptul că CNAS nu contestase actul administrativ emis de către Inspectoratul General al Poliției – angajatorul lui Nicolae Vasilișin – prin care se stabilise și se confirmase calculul vechimii în serviciu, inclusiv venitul realizat de recurent în ultimul an de activitate. Recurentul a argumentat că, în lipsa unei contestații din partea CNAS, acest act trebuia considerat obligatoriu pentru instituție, iar recalcularea vechimii nu putea fi respinsă.

25. Recurentul a argumentat că protecția dreptului său la pensie este susținută atât de art. 47 din Constituție, cât și de art. 46, care protejează dreptul de proprietate, precum și de art. 1 din Protocolul I la CEDO. Acesta a subliniat că deciziile instanțelor inferioare încălcau aceste drepturi fundamentale, protejate și prin instrumente internaționale precum Declarația Universală a Drepturilor Omului, Carta Socială Europeană și Pactul Internațional privind Drepturile Economice, Sociale și Culturale.

POZIȚIA INTIMATULUI

26. Prin referința depusă la data de 17 aprilie 2024 Inspectoratul General al Poliției a menționat că având în vedere că prin acțiunea în contencios administrativ nu au fost formulate pretenții împotriva sa și că niciun act administrativ sau procedură administrativă întocmită ori desfășurată de către Inspectoratul General al Poliției sau subdiviziunile acestuia în privința recurentului Vasilișin Nicolae nu a fost contestată, acesta consideră că nu are competența legală și materială de a se pronunța asupra procedurilor administrative desfășurate de alte instituții publice.

27. Până la examinarea admisibilității recursului, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a prezentat o referință prin care să își exprime opinia cu privire la temeinicia recursului formulat de Vasilișin Nicolae.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

29. Art. 245 din Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

30. Art. 245¹ alin. (1) din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

31. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

32. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată lui Vasilișin Nicolae la data de 11 martie 2024, prin intermediul oficiului poștal, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 124).

33. Cererea de recurs a fost depusă la data de 9 aprilie 2024, respectând termenul legal prevăzut. Prin urmare, recursul a fost formulat în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ.

34. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

35. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

36. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

37. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Vasilișin Nicolae, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

40. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

41. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes.

43. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO Golder c. Regatul Unit, 1975, §38; Stanev c. Bulgariei [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO Luordo c. Italiei, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO Levages Prestations Services c. Franței, 1996, §45).

44. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO Botten c. Norvegiei, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO Helmers c. Suediei, 1991, §31, 36).

45. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Vasilișin Nicolae.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă